

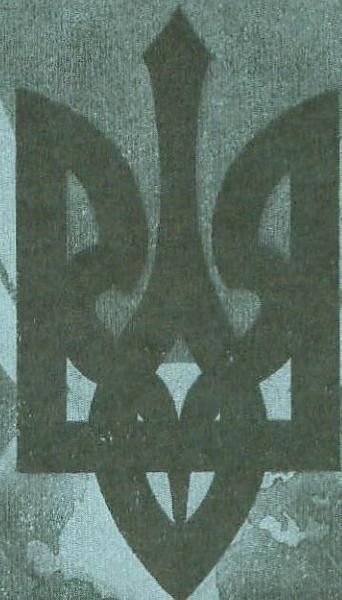
ВІСНИК

ОРГАН

ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ
чотирьох свобод
УКРАЇНИ

Свободи
народам

Свободи
людини



ВИДАЄ
РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

P.O. BOX 304 ST.D
NEW YORK 3, N.Y.

СВОБОДА НАРОДАМ!

СВОБОДА ЛЮДИНІ!

ВІСНИК

СВОБОДА НАРОДАМ!

СВОБОДА ЛЮДИНІ!

ОРГАН

ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

(ООЧСУ)

ЗМІСТ

1) Християнство і поганство	ст. 1	6) Про це, що найважнішеО. В. ст. 14
2) До передплатників "Вісника"	ст. 3	7) Із краєвої дійсностіС. Г. ст. 16
3) За яку УкраїнуД. Д. ст. 4		8) "Бостон Гералд" про боротьбу УПА ст. 21
4) Проголошуємо Збіркову Кампанію на Пресовий Фонд "Вісника"	ст. 7	9) Зіставлення фактівН. Ч. ст. 22
5) Вклад ОУН у справу творення і роз- будови УПАА. О. ст. 9		10) АБН в англійській зоні Німеччини ... ст. 24
Знимка УПА і заклик	ст. 13	11) Повідомлення СУМ ст. 24
		12) Жертви

в и д а е

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ



P. O. Box 304, Cooper Sta.

NEW YORK 3, N. Y.

ВІСНИК



Християнство і поганство

Здається, що до найголовніших помилок, які поповнюють нині многі люди в підході до християнства і поганства є це, що в них таке переважання, начебто християнство і поганство це такі фільософії, що там де є одна — друга цілковито зникає. А фактично, хоча це дві цілковито протилежні, себе взаємно поборюючі фільософії, проте дуже часто вони існують рівночасно в душі пересічної людини.

Прихід Ісуса Христа не прогнав поганства, а охрещення чоловіка не зробило його повним християнином, лише перевагу в його душі передало християнській фільософії. Бо така вже воля Божа, що люди мусять змагатись зо злом і його перемагати. Без зла, без спокуси, ми не зналиб, що варта наші вищі переконання і засади? Щойно в боротьбі зо злом "добро" стає дійсним добром. Людина, яка не вкраля якоєсь речі лише тому, бо не знала її вартости, має перед Богом тільки само заслуги, що малпа, яка замісць вкрасти жменю золота, вкрала лише жменю горіхів.

Християнство і поганство є в постійнім із собою конфлікті і християнські церкви мусять бути в постійній чуйності, щоби заховати серед людей перевагу християнства над поганством. Бо поганство, як негативна фільософія, не вимагає внутрішньої напруги, щоби заховати свою перевагу. Його природа, немов закон гравітації, автоматично стягає людину вдолину. Зате християнство, як позитивна фільософія, вимагає внутрішньої напруги чоловіка, щоби

задержати своє домінуюче становище. Але саме ця внутрішня, свідома своєї цілі, напруга робить людину вищою понад усі інші істоти, скріплює її безсмертного духа і зближає її до Бога.

Але що таке поганство, а що християнство?

Поганство це усі ці духові імпульси, які засступають інтереси тіла і його інтелектуально-тілесної персональності. Бо інтелект в однаковій мірі може станути на службу поганству, як і християнству. Людина, в якій переважають поганські духові первні є зарозуміла на свою тілесну персональність, вона сама для себе є божком. Вона не узнає нікого понад собою, хіба, зрозуміло, примушена до того фізичною дисципліною, або сподіванням якоєсь користі. Вона сама — а не її сумління, (в чому міститься величезна різниця) — є суддею своїх власних вчинків, суддею — що правдиве, а що неправдиве, що добре, а що недобре. Любов до себе самої, до власного "Я", в ній така велика, що сумління, цей святий гомін християнської науки, зовсім придушене. Й коли воно іще не вирване з коренем, особа з поганською психоліогією, здушує його брутално кожний раз, як воно піднесе свій святий голос. Німецький фільософ Фоербах дуже добре схарактеризував поганство і християнство, коли сказав, що — християнство "здеградувало" людину, підчинивши її Богові.

Християнство здеградувало людину, але не її духа. Воно підчинило тілесно-інтелектуальне "Я" людини вищим, Божим ідеалам. Воно вид-

вигнуло на перший плян сумління і вслід за цим сказали людині: Ти не є божок, лише слуга Божий, слуга величного, справедливого, розумного, доброго, всемогучого і всюдисущого Бога і ти станеш великим та зблизишся до Нього лише тоді, коли заховуватимеш Його святі заповіти, коли підчиняєшся Його святій волі, коли за істиною, за святою правдою шукатимеш в Ньому, а не в своїй пустій амбіції, випливаючій з твоєго тілесно-інтелектуального "Я".

Християнізм випроваджує людину з його тісної самолюбної духової комірки і вказує її на велич і широчінь Божу. Поганство замикає людину в її себелюбній комірці і в ній творить для неї жертівник з якого опісля випливає її особиста, чоловіча "правда", особиста "справедливість", особиста "мудрість", особиста "воля". Людина, в якій переважає поганська психольогія, проводить своє життя наче — в кімнаті з дзеркалами; куди не повернеться, бачить себе і подивляє себе — яка вона гарна, яка вона здібна, яка вона характерна, яка вона добра! Вона — сама досконалість, втілене "божество". Людина, в якій переважає християнізм поводиться так, немовби жила в кімнаті, в якій довкруги вікна і крізь ці вікна вона бачить речі, що поза нею: вона бачить красу і погань світу, бачить добро і зло, бачить вигоди і нужду, щастя і терпіння, вона бачить світ створений Богом. І перед тим величнім світом та його Творцем вона покірно клонить голову.

Колись християнство мало далеко більшу розгонову силу ніж нині. Колись королі й імператори клонили покірно свої голови перед волею Божою і не стидались це демонструвати навіть перед своїми підвладними. І той сильний дух християнства, що тоді рішально перемагав поганство, створив нашу нинішню західну цивілізацію. Ця цивілізація могла так пишно проявитись лише серед людей, які високо цінили духову індивідуальність людини, які шанували волю Божу, які справедливість спирали на Божому сумлінні, які свято вірили, що є на світі інші цінності, сильніші від наших матеріальних благ, перед якими треба клонити голову. Люди з Христовим світоглядом в своїх провідниках добачили певну скалю духових цінностей і йшли за провідниками не очаровані їхньою тілесно-інтелектуальною особистістю, тільки за цими високими ідеалами, що проникали і перевищали особисте "Я" провідників. В Христо-

вій цивілізації і провідники і рядові члени уважають себе однаково "слугами Божими", тільки перші з більшими обов'язками й тим самим з більшими правами, а другі з меншими обов'язками і пропорціонально з меншими правами. Серед такого духового настрою зависть була увязана на ланцюху, бо розуміючи обов'язки і кладучи їх на першому місці — не зависими були і ті права, які з обов'язком спадали на провідників. Знову провідник, відчуваючи, що він слуга вищих ідеалів, слуга Бога, не насолоджується цими спеціальними правами й не кадив собі ними на жертівнику свого "Я", а приймав це з покорою і з благанням Бога дати йому моральних сил видержати на своїм становищі, виконати якслід завдання наложені на нього і не датись спокусити Сатані. Постійним завданням Сатани все було відтягнути людину від його благородних завдань, а повернути на службу своїх вигід, на возвалення свого "Я".

Нині люди відчувають Христа далеко слабше, ніж колись. Одні свідомо, другі несвідомо падають жертвами Сатани і улягають безбожницькому матеріалістичному світоглядові. Велика небезпека для християнської цивілізації грозить не лише з боку комуністичної Москви, але ще в більшій мірі з боку релігійно індеферентних людей по цьому боці, для яких Христос став безмістовою вивіскою і вони не розуміють ні Його святої науки ні теж не мають страху перед диявольською наукою Сатани. З цього для світу виринають фатальні наслідки і видається, що чаща людських терпінь, за кару, що людство покидає віру в правдивого Бога, іще не завершена.

* * *

Перевага поганських психольогічних первнів відбивається дуже важко й на визволювних змаганнях України. Поганські первні розточують душу українського народу. Те, що в обличчі цієї трагедії, в якій знайшовся нині український народ, його провідники, бодай на еміграції, не можуть знайти справжнього порозуміння — треба приписати виключно поганському світоглядові. В біблії є переказ про вавилонську вежу і помішання яzikів. Сварня наших провідників на еміграції є нічим іншим, тільки помішанням "язиків" провідників, які загубили правдивого Бога. Загубивши віру в Бога, загубивши Христовий світогляд, видвигнувши своє мізер-

неньке "Я" на перше місце — наші провідники не можуть знайти цієї святої істини, в ім'я якої вони могли всі погодитись і обєднатись. Загубивши Бога в серці кожний з них, за словами Фоєрбаха, став власним божком, з власною льоткою, з власною моралю, з власною "правдою" з власним божкохвальством, цебто возхвалюванням своєї власної особи. Хіба не бачимо ми найвиразніше, що переважаюча більшість наших політичних зїздів, конгресів, конференцій, як теж писання видавництв, не мають на увазі віднайдення цієї святої істини, тільки мають на увазі гру персональностей і їх особистих воль? Хіба не бачимо, що слова, хочби найправдивіші, є топтані на кожньому кроші, коли вони не походять від відповідно вивищеного божко-чоловіка? Хіба ми не бачимо найвиразніше, що в нас цілковито не звертають уваги на що — хто говорить, тільки — хто що говорить?

Кожний божкочоловік має свою власну "правду", яку замасковує в загальникові нічого конкретно не говорячі фрази. Кожний з них, коли вимовляє слово "патріотизм", має під тим словом що інше на увазі. Кожний, що говорить, що "треба правду про Україну говорити", що іншого під цією "правдою" розуміє. Кожний, що говорить про "поміч Україні", що іншого під "помічю" розуміє. Кожний, що плаче над недолею України, що іншого під недолею розуміє і з інших причин над цією недолею плаче. Один плаче, бо залишив там своє майно, інший плаче, бо залишив там добру посаду, ще інший плаче, бо там було все знакоме, а тут усе чуже, ще інший плаче за залишеним там товариством, за смашною потравою, за без журнім життям, за почуттям беспеки, чи просто за молодими літами. А лише малий відсоток плаче над дійсною недолею України, бо люди там терплять від наступу диявольських сил, вони боряться з ти-

ми диявольськими силами і обовязком нас, як людей, помогти їм в цій важкій боротьбі.

І це "поміщення язиків" буде в нас далі тривати, доки наша суспільність не заверне на глибоко релігійні Христові засади життя. Тих зasad не вільно виставляти на копроміс з засадами Диявола, бо засади Христа і засади Диявола подібні до чистоти і бруду: в компромісі все на добре виходить бруд, а ніколи чистота.

Український народ на своїх корінних землях вже добре зрозумів, що національного порядку треба йому шукати в Христі, в вірі в Бога. Нині там слідний великий поворот до релігії. У висліді завважуємо там величезне національне обєднання.

Але на еміграції диявольська фільософія іще наносить тяжкі спустошення в нашім громадськім житті. Це спустошення тим більше, бо не раз подибуємо і людей в духовній одежі, що стають на вислуги диявольським силам і пробують зсинтезувати атеїзм з вірою в Бога, матеріалістичний світогляд з християнським. Та з другого боку подибуємо вже й на еміграції дуже радісні прояви, де і духовні особи починають ширити живу, справжню, боеву, динамічну віру Христа і світські люди починають відчувати велику спрагу справжнього Христового слова. І Бог поможе нам віднести перемогу над диявольськими силами, але понад усе — не сміємо забруджувати святих Христових ідеалів домішками диявольського насіння.

Тоді Бог приверне нам одну мову і ми станемо себе взаємно розуміти. Знайшовши спільну мову, ми знайдемо справжнє порозуміння, дійсне обєднання, спільні цілі і ідеали, як теж один шлях боротьби за них, щойно тоді зрозуміємо слова Тараса Шевченка — "Борітесь, поборете, вам Бог помагає, за вас сила за вас воля і правда святая".

ДО ПЕРЕДПЛАТНИКІВ "ВІСНИКА"

Всіх Шановних Передплатників, які на протязі минулого року одержували наш журнал "Вісник" і досі не вирівнали передплати, прохаемо якнайскорше це зробити!

Заразом прохаемо надсилати передплати за

1949 р., складати жертви на Пресовий Фонд та приєднувати нових передплатників "Вісника".

Річна передплата для ЗДА ... \$3.00

Річна передплата для Канади 3.50

Адміністрація.

Д. Д.

За яку Україну?

Трусість одних, глупота других і нікчемність третьих — приведуть напевно світ до небувалої ще катастрофи. Коли організм не бореться з хворобою, вона його зжирає; коли народи не бажають боротися із злом, зло нападе на них. А по тім, коли по цій катастрофі впаде царств диявола, коли на руїнах доведеться знову будувати життя, перед нами стане завдання якій зміст вложити в рами нашої державності? Якою має бути нова Україна? Яку правду треба її нести? Над цим питанням треба застановлятися вже тепер. Навіть на вигнанню — як це було і в роках війни на самій Україні — треба на це питання відповідати; особливо стикаючись з Українцями із східних областей.

Націоналісти, які в 1941 р. уперше побачили Україну що була під Росією — занадто скоро підпали під впливи не української дійсності, а тої, яку створила на Україні Москва. Українська дійсність, розбита в роках повстань і війни, спаплюжена бундючним займанцем, розбита, зранена, залишилася в душах міліонів, що в серці своїм не приняли московської "правди". Але на поверхні була власне ота "правда" московська, яку — поволі чи поневолі — визнавали елементи стероризовані або перекиньчики. Цей факт збив з пантелику деяких західних націоналістів, які — несвідомо — підпали під впливи отої чужої, видаваної за свою, правди. Що дивного? Коли навіть Ю. Липа ("Призначення нації")уважав колхози за вияв стародавної української ментальності! I так сталося, що і ті самі колхози, цебто "ідеал" нової панщини, і большевицьке безбожництво (в формі дяжкового релігійного індиферентизму), і дух матеріалізму, і ідеї всяких "уній", яких ніхто крім українців не прагне, і богато ще де-чого, — вдерлося, як ніби то елементи української ментальності — в деякі націоналістичні заяви і публікації. Аргументи були такі: большевики трийцять літ фасонували по своєму мозок нації, не можна тепер підходити до "східняків" з зовсім чужими їм ідеями, треба їх поступенно до них приготувати, не можна висувати програми, яка різко протиставляла більшевизмові зовсім протилежне; не можна все негувати в тепе-

рішній дійсності на Україні, і т. п. Чи така "лінія" правильна?

Маємо два жахливі приклади в історії, коли сила порядкуча на Україні підпала під вплив чужої дійсності на Україні, знехтувавши правдиву укриту в душах народу дійсність — і фатально за це відпокутувала. Останній приклад — це німці на Україні в роках 1941-44. Больше-вицько-московська дійсність тодішня була зметена з поверхні війною, хвиливо існувала лиш по інерції. І німці прийняли її за дійсну дійсність, знехтувавши ту, другу, буйну й сильну, яка хотіла вибухнути, передираючись нагло через зверхню скорупу, рвучи пута чужої, огидної дійсноти. Масово кидали зброю українські вояки, не бажаючи боронити чужу імперію, чекаючи проголошення політичної незалежності їх країни. Але німці поставили ставку на "єдину неділіміум". Самочинно кинулися селяни ділити совхози й колхози, або чекали лише дозволу щоб почати це. Але німцям вигідніше (вони думали) було ту панщину залишити. Почалася широка повстанська акція на Україні, німці її обернули проти себе. Почався масовий поворіт до церкви і релігії, але німці ледви його толерували, зігнорувавши чинник величенської ваги, що мігби відіграти дуже важливу роль в боротьбі з безбожницькою Москвою. Замість того, щоб поставити ставку на невидиму для них, але направду існуючу в народній душі, власну правду країни, до якої прийшли — німці поставили ставку на сповідну дійсність, на дійсність насаджену чужинцем, і — самі викопали собі гріб на Україні. Стихія українська обернулася і проти них, і проти старого ворога.

Другий приклад, більш віддалений — це приклад нашої демо-соціялістичної інтелігенції, якій по упадку царату в 1917 р., доля вложила керму на Україні. Стихія національна вибухла з нечуваною силою в той памятний рік. Вона була — агресивна і вояовнича що до тактики, самостійницька що до порибів, мети руху, непогамована й ворожа до зайдів і до імперії. Це виявилось на ріжких з'їздах — селянських, військових і пр., це виявилось пізніше в так званій "отаманії", яку не треба недоцінювати і яка

— за свідоцтвом — самих московсько-большевицьких істориків — була грізною самостійницькою силою на Україні, що ударемнила навіть експанзію большевиків на (комуністичну тоді) Угорщину і на Балкані. Замість ту стихію оформити організаційно й ідейно — інтелігенція наша, під сильним впливом російських політичних категорій — почала лляти холодну воду на розпечено залізо народного гніву. Імперію, виходило, треба було не валити, а підтримувати навіть зброєю і кровлю українського вояка. Відділятися від імперії теж, виходило, не було треба. Не треба було і воєнною силою виборювати свободу Україні, все можна було полагодити в петербурзьких канцеляріях мирним шляхом. Соціалістичні вожді переконували народ, що треба уникати "фанатичної виключності", що не треба піддаватися почуттю ненависті до займанців, вчили, що "про національне порізнення між Україною і Росією не може бути й мови"; що треба відкинути "демагогічне гасло самостійності", що не можна робити революції "захватним, самочинним шляхом"; вони ніколи не думали, "що нам силою доведеться здобувати свої права". Демократи і соціялісти — за їх власними звіреннями — "повірили відразу, без вагань" в чисте серце російської демократії, думали що революцію можна робити "в організований спосіб, не викликаючи братовбійчої різні поміж українською і російською демократіями", "без вибухів". Не треба було "шовінізму", "мілітаризму" і "фанатизму". Провідники двох найвпливовіших партій на тодішній Україні, соц. демократів і соц. революціонерів, вже в початках 1920-х рр., признавалися: "ми не були соглашателями (угодовцями) по суті, та своєю мягкотілістю допомогли до створення об'єктивних умов для соглашательства". Признавалися, що "ми, українські соціал-демократи, вихолосили марксизм", вірили лише "в об'єктивний хід подій, приняли з марксизму тільки те, що міг той біг подій нам дати незалежно від нашої волі".

Вони самі признавалися, що вірили лише в "механічний розвиток соціальних відносин, не маючи самі жагучого, одважного прагнення" знищити ворожий собі світ. Тому й іншим не вірили, що вони приходять на Україну щоб її знищити і собі підкорити.

Очевидно, що з такою психікою, "вихолощеною" від усіх мужеських первнів, від всіх горя-

чих прагнень здійснити свою мету чи ідеал, з дрібноміщанською відразою до боротьби, зі страхом відчепитися від імперського фартушка "матушки Росії", — ці провідники не могли прийняти тої, ними давно забutoї, національної правди, що буйним пожаром вибухла тоді на Україні. Хотіли той пожар гасити, але противник, з яким шукали "соглашательства" — на нього не пішов, а просто скочив їм до горла. Треба було боронити життя. І тоді щойно почала та інтелігенція організувати боротьбу за самостійність, ще вчора уважаючи ту самостійність за непотрібну і шкідливу, таксамо як і тую боротьбу. Очевидно, висліди не могли бути близкучі, бо минув момент, коли треба було кувати залізо поки воно було гаряче. Національна стихія висмикнулася з рук соціалістично-демократичного проводу. З тою інтелігенцією трапилося щось подібне до Федьковичевого легеня: "убогий легінь припав коло Довбушевої могили і скаржився що нема йому долі. Загреміло й заторохтило в могилі, і почувся з неї голос: "Долі, хлопче? Царем будеш! І світ тобі поклонятиметься, як сонце в промінню". І впав легінь зі страху на землю, з благанням: "Батьку, я не хочу! Царем я не буду! Я за ката не придався!" — "То Довбушем будеш" — обізвалось зпід могили, аж зжахнулися гори. — "Я, Довбушем?! Ніколи у світі", — відповів легінь. — "Тож кобзарем мені будеш!" — гукнуло в третє з ями, наче грім. І став легінь кобзарем". Революція зірвала віко з домовини України, з неї "загреміла і заторохтила" нагло воскресла наша стародавня правда історична, правда народу ні від кого незалежного і вільного. Інтелігенція злякалася голосу цеї правди. Злякалася навіть довбушівської повстанської стихії, бо бути володарем чи вояовником — це значило, в думках мирного легеня — бути катом, або як тепер кажуть "хижаком"! Тоді доля залишила останню можливість — бути плачкою над могилою, лірником, якому прохожі кидають щось в підставлену шапку. Події таки змусили ту інтелігенцію, схильну найбільше до лірництва, грati ролю володаря і вести Довбушів у бій, але не було в неї ні серця володарського ні довбушівського. Не могла вона відважно, без жадних "але" очолити і програмово і організаційно — великий вибух національного духа. Занадто пересяк мозок тої інтелігенції чужою правдою — правдою дегенеруючого московського ліб-

ралізму — яку бралося за дійсність, нехтуючи прадавню мудрістю своєї країни.

Є небезпека, що тепер може повторитися коли не це саме, то щось подібне. І в 1917, і в 1941 рр. той хто хотів виграти гру на Україні, програв через це, що занадто, по "соглашательски" числився з поверховою дійсністю створеною там чужою рукою, і знехтував напів забуту, зметену чужою рукою з поверхні, відвічну традиційну українську правду. Програли гру тому, що боялися протиставити існуючій московській правді зовсім окрему, цілковито її протилежну прадавню правду нашої землі. Німці перелякалися поставити так укр. справу проти Росії, як поставив італійську справу супроти Австрії свого часу Наполеон I, а потім його небіж, Люї-Наполеон. Демо-соціялістична верхівка українська аж тоді відкликалася до українського "шовінізму", "мілітаризму" і "фанатизму", як найкращий момент був прогавлений. Аби таке не сталося знову. Тому вже тепер мусимо всім голосити ту нашу прадавню правду, не входячи в жадні компроміси з большевицькими "досягненнями", та видобути зпід землі укриті там традиції старої і вічної України, традиції нашого вічного міста над Дніпром. За яку Україну?

За Україну вільну від обіймів московського спрута, вільну від всякої Москви, Україну на руїнах потворної імперії і захланницького загарбницького народу! За яку Україну? За Україну, звільнену від змори тоталітаризму, соціального та соціялістичного, який тепер про кладає собі тріумфальну дорогу в цілий світ. За Україну вільну від держави-тирана, вільну від колхозної панщини. За Україну не пацифістичну, що ставить мир в рабстві понад все, лише за Україну в якій віджив би давній войовничий дух нації, яка свою правду і Божу справедливість ставляла понад життя і добробут.

І найголовніше, на пропорі твої України, за яку маємо боротися, яку маємо пояснити усім, має стояти не дрібна ідейка біжуочого часу — соціалізм, чи інша "кратія", а наша прадавня ідея, ідея нашої нації—ідея християнської культури. Ідея активного, віруючого, войовничого християнства та його оборнців, які в великом зударі що гряде виразно стане по боці християнської ідеї і проти всіх явних і тайних сил, що заприсяглися в багні матеріалізму втопити ідею Христа, і ввести рабство і темряву в світ. З Христом проти диявола і його слуг, до якої

нації вони не належали! Жадного компромісу з царством зла та його ідеями, бо не виганяється диявола Вельзевулом, і не нейтральні угодовці наслідуватимуть новий світ по потопі. Бо зєднати націю зможе тільки гостра, яскрава, в цьому протилежна большевизмові, ідея. Не за Україну тої чи іншої "кратії", не за Україну поганій тої чи іншої "вибраної нації", що під плащником якоє "поступової" ідеї обсяде наш край сараною її визнавців. Лише за Україну ста родавнього князівського Київа. Україну Хмельницького і Мазепи, Полуботка і Шевченка.

Ніхто інший, як Шевченко писав, що "коли ми віддаємо на наругу святі традиції давнини, що тоді з нас буде?

Вийде якийсь француз чи куцій німець, а від типу, або сказати, від обличчя національного і спогаду не буде. А на мою думку, нація без своїх власних, її лише притаманних характеристичних прикмет, подібна просто до якогось киселя, і то дуже несмачного киселя"...

Так писав Шевченко, і всякому ясно, що він мав на увазі не традиції московської кошари, а великі традиції нашого козацького минулого—свобідної, войовничої та героїчної нації і свободідної людини в ній!

Один зі сталінських вірних писав колись, що "СССР це не тільки пять букв, а пять вогнених знаків", та що за ці знаки диявола, віножної хвилини готовий взяти рушницю і піде вбивати. Цьому фанатизмові слуг диявола треба приставити ще більший фанатизм, ще більший комбативний дух Христових воїнів, оборонців віри, нації проти варварів зі Сходу. Тепер, коли глупота, підлість і трусість, здається, обіймають державу над всім світом — завдання України є встократ тяжче як коли будь раніше. Його вона має виконати або загинути, бо закоштувавши свободи, вона вже до рабства не повернеться. На чолі цеї боротьби на життя і смерть, мають станути люди відповідні — не одурманені отрутою зі сходу, лише віруючі в місію України, які велично характеру дорівнювали величі доби в якій живемо.

* * *

Стверджений в цій статті процес назрівання на еміграції нового "московофільства" підтверджує укр. таборова преса в Німеччині.

В "Українській Трибуні" читаємо, (2. 12. 48 р.) що теперішня українська молодь під Совє-

“Bichnka”, mn nprorozintmeko kamaniho za chinenpauleo — Llahobeti Hntati! Lipnuxuhinku

Y lnnx Jbox micanu, za Baumoi jomomoro i

jeheha i nompehna “Bichnka”.

36ipkory kamaniho Lipnuxuhinku fohy ta ckipi-
upnushantu micau kritreh i tpareh 1949 p. ha
jorba Ympara OOCY B Ho Blopky Bnpumura

Bizhanyayion japoify upauio “Bichnka”, To-

zomoro pomazacheta.

mopatrehoi! Martepiaphoi mizlepkru ykp. cri-

lolo jatpauio upau i ta posdyon, mopegeye

lumx Hntatiw ta Lipnuxuhinku, uo “Bichnka” Jia-

mpau “Bichnka”, mn xoeme bsephyn ybari ha-

Bkayayion kogotro ha mazax ijeojirohni

Jy.

Parphy mkozy nraoriphii Gopotryi ykp. hapo-

cepejorun, skri creio Jiajaphicto haocarb, mo-

ctra Jekarku ohotyichtnhinx ykp. mointhinx

kntrky mrljnjoro emirpauhoro nojtnrak-

Sapaoan y “Bichnky” shaxo:mino montrhy

mtpauit.

Uu ipo knittu ta posdntok haudj mointhinhji e-

Ljorohoi Bnsboriphoi Pjan, ak takok ihfopma-

tiphctc peforoniuhoro ypaay — Ykpachkoi

Ljutimia OYH, nnschennu ipo shahenra ta Jia-

ckoi Tlocrachkoi Apau i ta Peboronuhoro

ta ihfopmauli upo Bnsboriphii Gopotryi ykpaih-

mu x teoperenkia ykp. hauijohajphoi Jyvkn, Bictr

y “Bichnky” noabiajophca cratii hanmbarakhi-

amepnkachkri semj, aje i noaa Amepnko, ak

Ha Lipnuxuhinku fohy “Bichnka” Lipnuxuhinku 36ipkory Kamaniho

hntihinx ijeojirohnu kypahajir he tijprn ha
hicto, “Bichn” crab creorohi ohnm 3 hanuo-

Coin ijeojirohnu hantpmom ta upamojihin-

ta hanupau i chin i jorhn Ykpaih.

umparts ipabj, a ina skoi biitahors creoe knt-

huk” sacoye nphuhnni i lial ulei Gopotryi ta

happoy upotn Snpmebenupkoro okyhatra, “Bic-

Cajzajapnayohnc 3 Gopotryo ykpachkoro

ykpacikroky hapoobi.

cbrnn komyhia mukopenehu haokpajam a sorpema

ky, mofjir ta nohebomehn, skri npnhe mokob-

kynebc yci i tcrpaxitta reppoy, acnra, rpaday-

ijeojirohno komyhia, “Bichn” nndchoe ta pos-

hogojohon sjelehedobay matepiatitnhy

harrye ijei nnsboriphoi Gopotryi ykpachkoro

nkoyhion moccashorn cratty, “Bichn” nipo-

Barpkiranu — Amedpui a sknx he mae ykpaih-

boj, sknx sa3ahorts Ykpaihui a ix mngopahin

— chnpahnhc tjin upoay ha yci i jn6opa jnccra

cyupotn Amedpui 3 jipauio jia j66pa Ykpaih

happoy ta brakye mizaxha moe3ahna ykpachkoro

arye ijei nnsboriphoi cratty, “Bichn” nipo-

nkoyhion moccashorn ykpachkoro ykpacikroky rothnethet.

amepnkachkri ceped ykpachkoro pomazachera ha

hoi upau i ceped ykpachkoro ta akribn3ijo-

tpetin pik creoi ykri jomihorot ta ykpacikro-

tpox Cbo6ij Ykpaih — “Bichn”, Bctyin y

ijeojirohnu opah Oprah3auit O6opon Ho-

Bejramuahobii Pomazachern

Hntatiw i Lipnuxuhinku “Bichnka”!

Xarjaphix Oprah3auit, Torapnctb, Ycrnobe,

Al

ayx, sknx Mokoba — y qopmi corerckoro nat-

Qne a i tcrepjhne jnue: ueni mokrofihpcbrn

trib”...

3mhn ijeojirohnu noanuji hanux haniohahic-

tpiy i3 “cxjutakam” upnbeja “jo Bejnnehoi

3 apyroi tropohn cratia tcrepjk, uo syc-

ctn i spoccy corerckoro natpiotnhy.

xo3nia npouec sahemayi hauijohajphoi Crjimo-

tanu 3a octahni jecatb iit ncepel biuhoro npe-

приєднанням нових передплатників та зібранням відповідних фондів для розбудови і частішого видавання "Вісника".

Кличемо всіх укр. громадян доброї волі, які одобрюють нашу працю та намагання прийти з допомогою воюючій Україлі, активно вклочитися у переведення збіркової кампанії та приєднання нових передплатників "Вісника"!

Кличемо Організації, Товариства та Установи зложить жертви на Пресовий Фонд "Вісника" і цим доказати на ділі свою солідарність і турботу за поширення журналу, який, поборюючи всі труднощі, вже третій рік голосить правду про боротьбу українського народу за волю.

Віримо, що наш заклик знайде попертя укр. громадянства, яке мало досі змогу переконатися, що "Вісник" є дійсно потрібним та корисним журналом, який ширенням здорових і правдивих ідей причиняється до скристалізовання світогляду сучасного українця, а зокрема, українця — американського громадянина — та усвідомлення ним, що бути пожиточним американцем, це в першу чергу, бути добрым українцем.

Тому всі на фронт збіркової кампанії за приєднанням фондів для "Вісника"!

Нехай не буде ні одної імпрези, на якій не переведено збірки на Пресовий Фонд "Вісника", нехай не буде ні одного свідомого українця, який своєю, хочби найменшою жертвою, не причинився до посилення корисної праці "Вісника".

Ми йдемо з живим словом та здоровими ідеями між українське громадянство і віримо, що воно піддержуючи наш заклик засвідчить своє зрозуміння для ваги пропаганди укр. справи у світі а зокрема в Америці!

Всі збірки і жертви просимо слати на адресу:

"V I S N Y K"
R. O. Box 304—Cooper Station
New York 3, N. Y.

СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ВІСНИКА"!

ПРИЄДНУЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

ЗА ГОЛОВНУ УПРАВУ ООЧСНУ:

Ігнат М. Білинський
Голова
Григорій Бакуменко
Секретар
Володимир Пришляк
Референт інформ. і звязку

Передрук Крайового видання

Вклад ОУН у справу творення і розбудови УПА

(З нагоди пятих роковин існування і боротьби УПА)

Українська Повстанча Армія святкує в цьому році (14-го жовтня) п'яті роковини своєго існування і своєї героїчної боротьби. З гордістю відмічає ці великі роковини український народ. З гордістю дивиться на пройдений УПАрмією шлях наша Організація. Вона ж бо внесла велический вклад у справу утворення і розбудови УПА.

Організація Українських Націоналістів з самого початку своєї діяльності велику увагу звернула на плекання в народі ідей збройної боротьби, славних традицій української зброй, традицій, занамулених довгою неволею але від-

роджених у бурхливі революційні дні 1917-18 рр. ОУН сама продовжує ці традиції. Її таємні постріли, виміряні в чільних представників окупантської влади та її активних наймитів, густо прорізували глуху ніч неволі, раз-у-раз пригадували окупантам про тимчасовість їхнього панування, про те, що українська зброя не вмовне, поки Україна поневолена, а в народі вони вселювали віру в неминучу його перемогу. Як своїм членам, так і широким народним масам ОУН увесь час прищеплювала переконання в тому, що визволення України може прийти тіль-

ки в результаті всенародної боротьби, тільки за допомогою власної зброї.

Організація досягла в тому відношенні великих успіхів. Зовнішнім показником цього можуть послужити памятні події в Карпатській Україні 1938-39 рр. Скількиж то молоді рвалося тоді в Карпатську Україну, щоб з зброєю в руках станути її на захист! Скількиж то української молоді перейшло тоді кордон і вступило в ряди військових формаций Карпатської України, творених за ініціативою і при основній допомозі ОУН! Який же гідний нашого народу збройний спротив мадярським окупантам у березні 1939 року поставили ці формaciї під керівництвом таких видатних членів ОУН, як Зенон Коссак, полк. М. Гузар-Колодзінський (обидва тоді загинули)! В той час, як державна нація з першоклясно озброєною і вивінуваною армією не віддава ні одного пострілу в обороні своєї незалежності, український народ збройно обороняв свою свіжоздобуту державність на невеличкому шматку наших земель. Він складав жертви крові і життя своїх синів, даючи цим найкращий доказ своєго розуміння волі і незалежності. Показником морально-го підготовлення українських народних мас до збройної боротьби проти окупантів може послужити також німецько-польська війна в 1939 р., коли то в богатирських місцях Галичини постали українські збройні партизанські відділи, які зведи ряд боїв і сутичок з польськими окупантськими військами. Такі відділи постали також під час німецько-більшевицької війни в 1941 р. Під час більшевицької окупації Західної України в 1939-41 рр. тут уперше виникло збройне підпілля.

І коли на чергу дня прийшло питання творення УПА, наш народ морально був до цього значною мірою підготовлений. Він бачив свій єдиний порятунок у зброй. Він живо відгукнувся на заклик Організації взяти зброю до рук. **Організація, таким чином, всією попередньою діяльністю створила моральні передумови для виникнення УПА.**

Від самого початку свого утворення ОУН, ставлячи в центр своєї роботи підготовку збройного визвольного повстання та впovні доцінюючи вагу військового вишколу своїх членів, завжди намагалася озброїтися, згромадити якнайбільші запаси зброї. Однаке, в умови-

нах тривкого миру і жорстокої окупації це було важке завдання.

Тут зміни на краще принесла війна. Організація, підготовлений нею народ використали відступ частин польської армії через Західну Україну для того, щоб здобути нову зброю. При тому народ не задовольнився лише підбиранням покинutoї зброї. В ряді теренів (Бережанщина, Сокальщина, Стрийщина, Полісся й інші) він, керований членами ОУН, творив озброєні, чим попало, групи і силою роззброював більші чи менші відділи відступаючого польського війська. У висліді, запаси зброї як в ОУН, так і в народі значно зросли, а до того ж це була нова зброя.

Ше сприятливішим був 1941 рік. Розбита в перших боях червона армія, відступаючи з України, залишила масу зброї і боеприпасів. Будучи в народі, Організація легко захопила цю залишену зброю, зокі ще вспіli підібрати її німці.

І ця, власне, зброя, здобута Організацією в часі відступу польської армії, а пізніше — червоної армії, дала змогу озброїти всі перші відділи УПА; з нею вони пішли на ворога, щоб дальшу збрюю вже здобувати в боях.

Коли розпочався відступ німців з України, ОУН повела широку кампанію серед мас за дальнє здобування зброї. ОУН кинула клич: "Кожний українець і українка здобувають зброю і військове майно для УПА". Кампанія ця увінчалася чудовим успіхом. Мати пильно заховувала знайдений у житті кріс, щоб потім вручити його молоденькому синові, благословлячи його в УПА. Юнак на ліктях прорідався на бойовище і так же вертався назад, але вже з привязаним до ноги ручним кулеметом.

Зброя і боеприпаси, здобуті в цей період, не тільки дали змогу забезпечити нові відділи УПА, а також дозволили створити необхідні запаси, які, постійно поповнюючись свіжоздобуваною зброєю, уможливили вести збройну боротьбу й УПА, й ОУН досьогодні, без найменшої допомоги ззовні.

ОУН, отже, створила матеріальні основи для боротьби УПА. Без керівництва Організації вся зброя, все майно, що їх залишили в Україні відступаючі армії, були для загальної справи не використані. Їх підібрали бокупанти, що йшли на Україну на зміну одні одним.

Плекаючи в народі збройні традицii і любов

до зброї, закликаючи здобувати і заховувати зброю, ОУН завжди дуже уважно ставилася до військового вишколу. Кожний член ОУН обов'язково вишколювався військово. Ті члени ОУН, які служили в окупантських арміях, пильно засвоювали воєнні знання, щоб потім віддати їх на службу народові. ОУН організовувала також військові школи і курси, використовуючи кожну найменшу до цього можливість. В цьому напрямі велася інтенсивна робота в умовах польської окупації до 1939 р. і в умовах першої большевицької окупації Західної України в 1939-41 рр. В цих роках (1939-41) також зорганізовано широку систему підпільних військових вишколів на еміграції в Німеччині. У перші дні німецько-большевицької війни ОУН зорганізувала підпільну старшинську школу б. м. Мости Великі (Львівська обл. — яку вів пізніший Шеф Головного Штабу УПА ген. Дмитро Грицай-Перебийніс, підстаршинську школу в м. Поморяни (Львівська обл.), під керівництвом Івахова-Роса, першого Шефа Штабу УПА, підстаршинську школу б. м. Рівне і цілий ряд військових курсів. Виховані і військово вишколені Організацією люди стали основою командного складу УПА, ними очолено перші відділи УПА й обсаджено командні пости УПА. Грицай-Перебийніс, Івахів-Рос, Ковальський, Остап, Ясень, Грегіт, Шаблюк, Галайда, Круж і багато інших видатних командирів УПА — це старі члени ОУН, які свої військові знання здобули під керівництвом Організації; ці знання вони опісля близькуче застосували в УПА. **Тільки ОУН могла розвязати і дійсно розвязала питання фахових командирських сил для УПА.** Єдина ОУН мала відвагу взятися за розвязку цього питання, хоч наші противники так вперто ворожили нам невдачу і пророкували, що недостача фахових сил згори засуджує справу утворення УПА на провал. Як бачимо сьогодні, життя безжалісно переїхалося по авторах цих "пророцтв".

УПА зродилася в боротьбі з гітлерівськими загарбниками, для цієї боротьби вона повстала. Ясно, що надати такий напрям боротьбі УПА могли тільки ті політичні сили, які в той час виразно стояли на становищі отвертої і активної боротьби проти німців. Всім же відомо, що єдиною такою силою була саме ОУН, керована Степаном Бандерою.

Висловлюючи волю українського народу до

незалежного державного життя, 10-го червня 1941 р. у Львові ОУН, керована С. Бандерою, проголосила Акт Самостійності. Німці виступили проти цього Акту і в цей спосіб цілком розкрили свої імперіалістично-колоніальні пляни щодо України.

ОУН, керована С. Бандерою, зразуж приступила до рішучої боротьби проти нових загарбників, закликаючи до неї ввесь народ. Увязнення гестапом Степана Бандери, прем'єра Ярослава Стецька, а вслід за цим масові арештування членів ОУН у мм. серпні-вересні 1941 року ще раз показали народові, що несуть йому гітлерівці і хто справді бореться за його визволення. Ці арештування не зломили ОУН. Вона далі лишилася на чолі боротьби проти німецьких поневолювачів, організовувала її і розгортала з кожним днем сильніше. Починаючи з другої половини 1942 р., ця боротьба вилилася на протязі 1943 р. у форми боротьби УПА. ОУН, таким чином, своєю революційною боротьбою проти гітлерівських загарбників створила політичні передумови для виникнення УПА.

Вже з усього вищесказаного виходить, що тільки ОУН могла зайніціювати творення УПА. В розпорядженні ОУН була вся зброя. ОУН мала потрібних людей для очолення УПА, ОУН активно боролася проти німців, а дальше, будучи в гущі народу, ОУН відчула потребу творення УПА. Вірно оцінюючи ситуацію, ОУН в другій половині 1942 р. приступила до організування перших відділів УПА. У мм. вересні-жовтні 1942 р. член ОУН Остап почав творити в лісах Полісся перші збройні групи з завданням активної боротьби проти гітлерівських загарбників. По кількох місяцях ці збройні групи оформилися в УПА. Рівночасно з цим перед цими першими групами УПА виросло друге завдання: боротьба проти авангарду російсько-большевицького імперіалізму — сталінської партізанки, яка з лісів Білорусії сунула на Україну і, захопивши деякі терени, тероризувала, грабувала мирне населення, мордувала українських селян, а передусім симпатиків українського самостійницького руху. Для загальної характеристики "діяльності" насланих з Москви партізан вистачить сказати, що, напр., в с. Єльне (рн Клесів, Рівненської обл.) червоні партізани вбили 53 ні в чому не винних місцевих селян.

ОУН, отже, являє собою ініціатора і організатора УПА. Ось що читаємо про цей перший період у святочному Наказі Головного Командира УПА з 14-го жовтня 1947 р.: "Минає п'ять років, як член ОУН Остап почав на Поліссі організовувати збройні групи для боротьби з окупантами України. Ці маленькі групи, борючись одночасно з німцями і большевицькими партизанами, дали початок новим формам визвольно-революційного руху — Українській Повстанчій Армії. Через кілька місяців цей рух поширився на все Полісся, Волинь, Галичину та більшу частину Правобережжя".

Творення УПА викликало бурю нападів на ОУН з боку її противників. Вони один наперед одного робили ОУН відповідальною за це "дітвацтво", деякі називали цю боротьбу "злочином", "большевицькою агентурою". Одні робили це внаслідок своєї відірваності від народу, другі — з політичної короткозорості, а ще інші — свідомо, засліплені своїми вузькопартійними інтересами. Всі вони перестерігали народ, що дії УПА викличуть відплатні репресії з боку німців, принесуть зайві жертви і т. п. Як далеко ці люди не знали дійсних потреб і бажань народу, як невірно оцінювали політичну ситуацію, як найкраще свідчить те, що народ цілком не послухав цих "мудрих" "батьківських" пересторог, а, навпаки, масово заповнив ряди УПА. Репресії, якими залякувано народ, якраз гнали його в УПА. **ОУН обґрутувала політичну доцільність творення УПА, вона політично захистила УПА.**

Коли опортуністам не вдалося провалити справи утворення УПА, коли УПА міцно закріпилася на Волині і Поліссі, вони виступили проти поширення УПА на інші землі, зокрема в Галичині. Знявся крик: "Не допустити до волинізації Галичини!"

ОУН, керована Степаном Бандерою, повела завзяту боротьбу проти т. зв. Дивізії Галичина, що її, взялися організовувати українські опортуністи. ОУН закликала не йти до цієї форматії, а вступати до УПА. Народ пішов за ОУН. В Галичині зорганізовано повстанські відділи, і вона в дальнішому стала міцним тереном дій УПА.

УПА зростала і поширювалася дуже швидко. В її ряди вступали люди різних політичних переконань, люди, які не належали до жадних політичних партій, але які вірили, що шлях, о-

браний УПА — правильний, люди, які хотіли активно боротися за визволення України.

ОУН послала в рядовий склад УПА велику частину своїх кадрів. Ці кадри скріпили УПА своїми високими ідейно-моральними вартостями, стали її моральним хребтом. Вони допомагали УПА засвоїти собі той високогероїчний стиль, яким вона відзначується досьогодні (не здаватися в полон, не капітулювати) і завдяки якому УПА здобула собі безсмертну славу.

ОУН дбала також і про поповнення командирських кадрів, потреба яких зумовлялася ростом УПА. З цією метою ОУН давала своїх членів до організованих у системі УПА старшинських і підстаршинських шкіл. Нпр., обидва випуски старшинської школи "Оленів" (була розташована в карпатських лісах б. с. Бряза, Болехівського р-ну, Станиславівської обл.) складалися виключно з членів ОУН і Юнацтва ОУН, переважно з середовища середньошкільної і студентської молоді. З цієї школи вийшли такі визначні командири УПА, як пор. Середній, Крутіж й інші.

Політичний досвід, політичні здобутки ОУН, керованої С. Бандерою, дуже допомогли УПА стати на правильну, передову політичну платформу. Великі прогресивні кличі: "Воля народам! Воля людині!", прийняті Н-им Великим Збором ОУН, стали основними клічами УПА. Програмові Постанови Н-го Надзвичайного Великого Збору ОУН також увійшли в ідейно-політичну скарбницю УПА.

На ідейно-політичній базі УПА міг розвинутися рух за приєднання до спільної боротьби проти гітлерівських і російсько-большевицьких імперіялістів — усіх інших поневолених ними народів, рух, який довів до створення при УПА національних відділів народів СССР, до скликання Першої Конференції Поневолених Народів Європи й Азії (21-23 листопада 1943 б.) і який завершився сьогодні створенням Антибольшевицького Бльоку Народів (АБН).

В цих політичних акціях ОУН прийняла дуже активну участь. Серед народів СССР, що перебували на Україні, ОУН вела розяснювальну акцію за потребу спільного фронту боротьби проти німецького і російського імперіялізму, видала і поширила у великому тиражі десятки різних листівок, приймала участь у Першій Конференції Поневолених Народів Сходу Європи й Азії.

Ріст УПА і її поширення на цераз нові українські землі зродили потребу окремого політичного керівництва для УПА на ширшій основі, з зачлененням усіх політичних сил, які визнали боротьбу за доцільну і правильну. ОУН погодилася на таку концепцію і разом з УПА почали акцію за її реалізацію. У висліді на підпільному зізді (в м. липні 1944 р.) представники тих політичних партій і середовищ, які визнали боротьбу УПА за правильну і доціальну, утворили Українську Головну Визвольну Раду (УГВР), якій УПА цілковито підпорядкувалася. ОУН увійшла до УГВР, і цей факт найкраще доказує, що для ОУН були і є чужі всякі тенденції монополізувати УПА для себе, що закидають сьогодні нам деякі емігрантські політикани, а між ними ще й такі, що колись проти УПА виступали.

Увійшовши до УГВР, ОУН дальнє віддано працює для УПА і вносить у цю велику справу бойовий вклад. В рамках УГВР на плечі ОУН падає основна відповідальність за долю УПА в силу того факту, що з 1944 р., з хвилиною нової повної окупації України російсько-большевицькими імперіялістами, ОУН керована С. Бандерою, лишалася єдиною активнодіючою масовою післітичною силою на українських землях. Тільки ОУН і УПА лишалися разом з народом, щоб ділити з ним спільне горе поневолення і боротися за визволення.

ОУН являє собою ініціатора проєкту рейдів УПА на чужі землі для популяризації нашої боротьби, показання в правдивому світлі життя в СССР, для пробудження і консолідації революційно-визвольних сил усіх поневолених або загрожених большевизмом народів. Чудові успіхи рейдів, що широко рознесли славу про УПА, про героїчну боротьбу українського народу — загально відомі.

ОУН, за вказівками УГВР, на всіх своїх шаблях скоординувала всю свою діяльність з діями УПА, забезпечуючи повну однозгідність, а вслід за цим успіх у всіх політичних акціях. Чи то в бойкоті "виборів" до т.зв. верховної ради СССР (10. II. 46 р.) і верховної ради УССР (9. II. 47 р.), чи в розяснювальній кампанії про дійсні причини голоду в східних областях України і допомоги голодаючим, чи в поборюванні варварського виселення українців із земель на захід т.зв. лінії Керзона, чи в протиколективізаційній акції в Західній Україні, як

і в усіх інших політичних акціях — ОУН і УПА виступали і виступають єдино, в порозумінні, в повному узгідненні своїх дій. Господарський забезпечення УПА спирається тільки на добровільних датках населення грішми, хлібом, м'ясом, товщем, біллям і, очевидно, поповнюється також майном, здобутим на ворогові. Тому, що тільки ОУН охоплює терен широкорозгалуженою організаційною мережею, що тільки вона має скрізь свої клітини, що її члени постійно перебувають серед населення, вона несе на собі основний тягар організації господарського забезпечення УПА.

Відомо, якою грізою для кожного підпільного руху є агентура, а саме цей прийом мвд і мгб стосують з усією притаманною їм перфідією і неабияким досвідом. Правда, тут вони натрачують на таку величезну перешкоду, як високі моральні якості українського підпілля, але тим не менше в умовах боротьби з мвд і мгб питання поборювання зовнішньої і внутрішньої агентури — дуже важливе. Для цієї мети ОУН розбудувала власний апарат Служби Безпеки (СБ), який набув значний досвід у боротьбі з мвд і мгб. **Органи Служби Безпеки ОУН взяли на себе також обовязок охороняти УПА перед ворожою агентурою.**

Так виглядає вклад ОУН у справу розбудови УПА. Ми радіємо і гордимося цим. Ми підводимо сьогодні, в пяті роковини існування УПА, підсумки нашого вкладу як звіт з нашої праці перед народом. Ми підводимо ці підсумки, щоб з перспективи п'ятьох років самим подивитися, що ми зробили на відтинку УПА. Ми зробили всі ствердження в цій статті в ім'я історичної правди. Ми сказали те, що знає кожний стрілець УПА, чого свідомі народні маси на українських землях.

Сьогодні, з кінцем 1947 р., УПА продовжує свою нерівну героїчну боротьбу.

Побіч неї, плече-об-плече, стойть Організація Українських Націоналістів, керована Степаном Бандерою. В нас спільна мета — Українська Самостійна Соборна Держава. У нас одинаковий погляд на методи боротьби за наше визволення — переконання в необхідності і доцільності революційного шляху. За нами п'ять років завзятої, кривавої збройної боротьби проти гітлерівських та московсько-большевицьких окупантів України. В вогні безпосередньої боротьби, серед партизанських буднів і свят, се-

ред радости спільних перемог і смутку невдач, серед жертв, що їх в однаковій мірі приходить-ся складати як УПА, так і ОУН, склалася така бойова дружба цих обидвох організацій, склалася між ними така ідейно-політична єдність, що їх не розірвати ні кому і ніколи.

ОУН, керована С. Бандерою, ѹ УПА, під проводом Укр. Головної Визвольної Ради, стоять сьогодні побіч себе на полі бою і, відбиваючи скажені ворожі атаки, поза себе дивляться з гордістю, а перед себе — з вірою.

А. Осипенко.



Чищення зброй

СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ДОПОМОГУ ДЛЯ УПА

УКРАЇНСЬКА ПОВСТАНСЬКА АРМІЯ — ЦЕ НЕ ТІЛЬКИ ЗБРОЙНЕ РАМЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ, АЛЕ АВАНГАРД ВСІХ СВОБОДОЛЮБНИХ НАРОДІВ СВІТУ В БОРОТЬБІ З РОСІЙСЬКИМ ІМПЕРІЯЛІЗМОМ І ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНИМ КОМУНІЗМОМ.

УПА БОРЄТЬСЯ

ЗА ЗНИЩЕННЯ РОСІЙСЬКОГО ІМПЕРІЯЛІЗМУ

ЗА ПОВАЛЕННЯ ТОТАЛІТАРНОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ

ЗА СВОБОДУ ЛЮДИНИ І НАРОДІВ ЦЛОГО СВІТУ.

О. В.

Про це, що найважніше

Коли інженер будує міст, він мусить знати, з якого матеріалу це робить. Коли візник уживає батіг, він знає, що з клоччя батіг не може бути. Але ніхто майже в наші часи не питаеться, з якого матеріалу, з яких вартостей духа і серця, має складатися внутрішнє Я національних провідників. Це питання просто не існує. В старі часи знали, що для доброго старшини в армії не вистане бути добрым фахівцем, він мусить бути людиною чести. В старі часи знали, що пастир духовний мусить не тільки вміти на пам'ять службу Божу, але й бути людиною високоморальною. Знали в старі часи також, що верства, кляса чи каста провідних людей мусить мати в собі людей характерних, і високорозвинених поняттям чести і особистої гідності. В добі лицарства це був "лицар без страху і догани", за старого Риму це був "бонус вір" з ясно означеним кодексом моралі. В старій Англії поняття людини провідної верства з усіма її окремими шляхетними прикметами знайшло свій вираз в понятті "джентельмен". В ті часи ці прикмети характеру уважалися за найважнішу річ, оскільки ходило про членів провідної верства нації. Хтось міг бути не знати яким фахівцем, але коли напр. йому не можна було довірити грошей, або коли він був піяк, або хабарник чи шахрай-картяр, — доступ до правлячої "еліти" був йому замкнений; або — коли це відкривалося пізніше — його з того середовища "лучших" видаляли.

На Україні цих людей виховувала Січ Запорозька і Київо-Могилянська Академія, а відомін тих старих понять про прикмети "лучших людей" стрічаємо в Шевченка, з його культом шляхетності, благородства і чести, з його по-гордою до всього дрібязкового, нікчемного, "льокайського".

В нашу добу "прогресу" і "толеранції", в добу повної свободи і безкарності одиниці, рідко кого цікавить порушене тут питання. Про нього не говориться, говориться більше про форму будучого нашого державного устрою, про всякі "права" для народу і одиниці в тій державі, про економічний добробут і пр. Не розуміючи, що розправляти про всі ці прекра-

сні річі, лишаючи на боці найважнішу річ; хто те все має дати чи зробити; все одно що колиби розправляли, якими автами їздитимемо по новозбудованім мості та якою фарбою його помалювати, нежурячись тим, чи з відповідного матеріалу той міст буде збудований? Чи не буде це з клоччя батіг?

Наведу два драстичні приклади на доказ, оскільки в непам'ять у нас лішло саме поняття характерності і моральних прикмет для членів провідної верства. Високодостойному панові Ікс-ові доручено було передати певному скитальцю, певну суму. Пан Ікс приїхав, бачив скитальця, але суму передати забув, а по тім тлумачився, що потратився в дорозі і йому забракло. Про цей випадок оповів скиталець знакомому п. Ігрек-ові, дивуючись, як подібна людина може належати до провідної верства народу чи його частини хочби. Пан Ігрек скитальця не зрозумів: цеж ваша приватна, особиста справа, з отим Ікс-ом, він вам зробив кривду, але якож це має відношення до громадських справ? Ігрек прямо зрозуміти не міг, якою небезпекою для громади є людина яка так ставиться до чужої власності і має таке своєрідне поняття чести.

Другий випадок, по I-їй війні: один з українських послів закордоном питав ради свого знакомого про пана Зет-а. Звернувся до нього Зет з пропозицією помогти йому закласти пресове бюро над якимсь там озером в Європі, і посол знакомого свого питав: "я знаю, що з тої суми яку жадає, він три четверти візьме не на справу, а в свою кишеню, але я хотівби знати, чи за ту решту він потрапить щось корисне зробити чи ні?" І пан посол ніяк не хотів зрозуміти, що таким людям, як Зет, взагалі ніякої громадської справи доручати не можна, навпаки, видаляти його, коли він уже до якоїсь справи прилив.

Або третій приклад: на чолі якоїсь установи стоїть бувший комуніст. Стоїть, бо каже що покаявся і "більше не буде". Комуніст що був ним не в ССР, не під примусом револьверу, а в якійсь благословенній демократії, де хоч і позволяється бути комуністом і пропагувати

зраду своїй країні, але не змушується до того. Отже з яких людей в такій благословенній демократії рекрутуються комуністи? Або з дуже темних і глупих, спілких на жахливі факти тридцяти літ, або — з людей продажних. Чи це люди такого сорту, що їх можна ставити на чоло українських установ? Добре, коли він "покаявся", коли "тепер побачив, що..." і т. д., — хай іде і, коли вміє, працює в українських установах, але чи конче як їх провідник? Але поставте землякам таке питання, і вони — так як і у двох вищезгаданих випадках — часто відразу не зрозуміють.

З огляду, що це питання — питання недопустимості належання до "еліти" нації людей безхарактерних — не зрозуміле само собою, то тараюся промовити тут до "хлопського розуму" загалу.

Отже люди безхарактерні, без ясного поняття чести — це насамперед такі, яких можна підкупити. Такою людиною напр. був той великий візір, який в 1711 р. оточив був московську армію на чолі з царем Петром І-м, і міг був взяти її і його в полон, але — підкупленій діжмантами і принадами Петрової жінки Катерини — випустив і Петра, і його армію додому. Ось до яких річей може довести брак почуття чести у провідній людині. Так були підкуплені і нащадки "козацького панства" на Україні в другій половині 18 століття, що за "чіни і жаловані" продали Москві своє право первородства на Україні, право правити нею. Такими ж людьми були і ті "демократи" і "соціалісти" українські, які в надії на карієру, поїхали на Україну з еміграції чи з Галичини "дурити москаль" по І-їй війні, а замісць того не тільки самі пошились у дурні, але й справі українській завдали великої школи.

По друге, не тільки підкупити — таких безхарактерних людей без поняття чести можна легко залякати. Того, хто над усе ставить не свою і своєї нації честь, а свою вигоду, матеріальний добробут — того погрозою відібрання всіх тих приємних для нього річей — можна спонукати до всякої нікчемності.

По третє, таку людину можна не тільки підкупити, залякати, але й обдурити. Хапчivість, привязання людини, жадної на те що під руками, змушує її забувати на обовязок заглядати дальше в майбутнє, мутить її розум, вбиває вічно чуйне поняття чести. Коли таке заходить,

такий провідник хапається на всякі байки, на "українізацію", на "соціальний прогрес", на всякого Троянського коня, підсунутого йому опрітним ворогом, щоб потім знищити його. Такі провідники хапаються за оману "мира", пропонованого спрітним ворогом. Такі провідники сідають до мілких розмов з гангстерами і розбійниками і договори підписують з ними, щоб на другий день в сотні раз переконатися що з гангстерами ні мир, ні співжиття бути не може. Але таку людину із затуманеним розумом, сліплять "намацальні користі", а дальше — "після нас хоч потоп"!

Такі "вожді" — як за Керенського — беруть п'ять губерній на автономну Україну замісць 9-ти чи 10-ти. Такі "вожді" простягають руку большевизму, як дехто в 1920 р. — "через трупи і кров українців", бож большевизм здійснює "прогресивну ідею" соціалізму! Такі "вожді", як богато з галицької інтелігенції, вдавалися в советофільство в 1920-и і 30-и роках, хоч в той час Москва засудила на голодову смерть понад 5 міліонів наших селян; а в 1939 останційно вітали москалів як "визволителів". Їм вистарчала "українська мова" і театр, дальше вони не дивилися. Це було для них те, що для риби робак на гачку, а для миши кусник сала у лапці. Брак почуття чести, хапчivість вхопити те, що дають, хоч за ціну особистого чи національного пониження, відбирали їм розум.

Нарешті, такі позбавлені поняття чести, і характерності "вожді", дають себе хутко розжалобити. Не може в них бути твердості Катериненого батька, що викидає доньку з хати за ганьбу, ані твердості тих запорожців в другій поемі Шевченка ("У тієї Катерини хата на помості"), де козаки жорстоко карають зрадливу жінку. Не може в них бути і твердості Тараса Бульби, що карає за зраду сина Андрія. З браку почуття чести, вони такого Андрія — річ ясна — простили би і призначили гетьманом; вони налевно доводили, що і Андрій, і старий Бульба "стереміли до одної мети"; лише "ішли ріжними шляхами", а і один і другий були патріотами. Зрештою, були "толерантними" ще й тому, що потребували може завтра й до себе також "толеранції".

Сковорода писав, що людина відріжняється від "скотів" — "воздержанієм і розумом". Політики без почуття чести, безхарактерні — не

знають що таке "воздержаніє" і тому їх легко залякати, підкупити або розжалобити, вони не мають розуму — а тому їх легко обдурити.

Страшенно важною вимогою є моральна якість провідної верстви, її членів! Там, де її нема, де на першім місці для людини не стоїть ідея — залежна мета, особиста гідність, честь, характерність,—там до проводу дістаються потенціальні Андрій Бульбенки, типи яких легко або залякати, або підкупити (все одне чим), або обдурити — злапати на якийсь гачок, на якогось Троянського коня, або — як казав Шевченко — "хоч на півдулі", аби "під саму пику"...

Нема що писати про те, що стається з нацією, яка толерує такий "провід", таких "вождів". Утерлася думка, що для кандидата на члені провідної верстви вистане його підпис під партійною програмою, заява, що він "поділяє ідею" якусь. Провідні верстви, які були ними не тільки по імені, а і по суті, цим ніколи не задовольнялися. Кандидати до членів такої верстви переходили через суровий особистий добір. До такої верстви мали право належати люди лише випробованого характеру, невгнутого почуття особистої гідності, з розвиненим поняттям честі, люди, які з самого зав-

дання робили ціль життя, не приватного збогачення. Хмельницький ("Милості Божії") вчив козацьку верству "слави шукати, богатство же за нію мати", вчив не дбати про "хуторець, став чи луку", лише про велич і свободу своєї нації. Такий самий був кодекс життєвий і кодекс чести старокіївських дружинників. Провідна верства була тоді справедливою верствою лучших людей, лучших характером, моралю і розумом. Не тільки ми, вся Європа згине, коли не витворить в собі таку верстwę.

Коли цього не зробиться, пустими лишаться балочки про майбутній устрій нашої держави, її внутрішній лад і т. п. А витворити таку верству можна лише навернувшись до основних моральних підстав нашої християнської цивілізації — до моральних підстав фанатично відданої своїй Правді суспільності, повної великої любові до великих речей—Бога, отчизни і свободи.

В тій самій "Милості Божії" читаємо про ту горячу до "отечства любов", яка Богданове "розпалила серце ко брані", розпалила його до активної боротьби за справедливість і свободу. Не скорше, аж стануть на чолі нації нові хмельничани, люди чести і моралі, дійсні "ліцарі без страху і догани" — встане Україна!

Із Краєвої дійсності

(Спогади старшини УПА—С.Г.)

КІЛЬКА ПРИКЛАДІВ З БОЛЬШЕВИЦЬКИХ "ВИБОРІВ"

Може ні одна держава в світі не присвячує стільки уваги виборам, як большевицька й залежні від неї інші країни. Большевики на передвиборчу пропаганду кидають все, чим лише диспонують — цебто цілий державний апарат, включно з поліцією й армією. І хоч при владі є лише одна партія, яка і так виграє вибори, то одинак большевикам ходить про це, щоб голосували всі, бо сталінська кліка вельмож не може зрозуміти, чому цей чи інший чоловік не має йти голосувати, або чому має йому не подобатись "найдемократичніша" держава в світі та її уряд. І тому, щоб не було таких, які не хотять голосувати, большевики терором, шан-

тажом, застрашуванням та обіцянками змушують кожного піти до голосування й кинути бюлетень до урни, розуміється тільки один, бо тільки є завжди сдана листа.

Ще перед "виборами" в кожному селі закваталися большевики гарнізони, які переводили в кожній раті труси за повстанцями, робили облави на ліси та зганяли насильно людей на мітінги, слухати "положення про вибори" та обіцянок, які давали партійні пропагандисти населенню, якщо воно добровільно і в 100% піде голосувати. Та слухати большевицьких промов ніхто не хотів. І приходилося нераз енкаведистам бігати хата від хати та силою ви-

тягати жінок, щоб ішли до сільради слухати мітингу.

В селі Смочів, р-н Журавно, злінчували й опісля застріли більшевицькі бандити Клецан Михайла, сільського посильного, за те, що людей не було на мітингу. Така сама доля стрінула його односельчанина Бабик Гриня.

В селі Яйківцях, р-н Журавно, вбили дівчину Квік Анастазію, що пішла в неділю з церкви додому, а не на їхній мітинг.

5. II. 46 р. в с. Ляховичі, р-н Журавно, замордували більшевики 70-літнього Козака Василя та 73-літню жінку Сушко Параню, які не хотіли іти на передвиборчий мітинг.

Через це, що селяни с. Вільховець, бібрецького р-ну, не пішли на мітинг, більшевики обстріляли хати запальними кулями, в наслідок чого згоріло кільканадцять господарств, а опісля побили людей.

В с. Підмонастир, р-н Бібрка, НКВД арештувало Кожелецького Михайла, що не хотів іти на мітинг, а його батька 65-літнього, що втікав перед мітингом, енкаведисти застрілили.

В с. Х-ошківці, р-н Нові Стрілисъка, львівської області голова райвиконкому Татаренко на передвиборчому мітингу заявив: "Ми знаємо, що бандерівці наказують вам бойкотувати вибори, але чи ви підете голосувати чи ні, ми й так вибори виграємо, а вас дальше будемо стріляти!"

В такій підготовці зближалися сталінські "вибори" 10. II. 46 р. Не дармовало й підпілля. Повстанці розліплювали по цілій Україні противиборчі листівки від УГВР, ОУН(р) і УПА, завзываючи населення не йти до "виборів" і в цей спосіб перед цілим світом заманіфестувати свою ворожість більшевицькій окупації. Такі листівки були розліплені по всіх більших містах. Кількаразово на львівську станцію заїжджаючи поїзди обліплені революційними листівками та удекоровані революційними гаслами.

4. II. 46 р. розклеєно противиборчі листівки в північній Волині й Камянець-Подільській області.

В Журавні ніч перед "виборами" проходила в панічному страху. Около год. 11-ої вночі, боївка друга Бея увійшла в центр Журавна. На вулиці стрийській виконала атентат на районного голову НКВД Кундру. Один бойсвік кинув гранату до кімнати, інші стріляли через

вікна. Мимо всего Кундра відбивався з кулепетом. Боївка запалила його помешкання. Та тут при світлі вогню посыпались на боєвиків стріли зі сусідньої хати, де кватирували два старшини танкістів та їх ординанси. Один боєвик був ранений, через що боївка мусіла відступати. Хата Кундри згоріла враз із ним.

В місті алярм тривав до рана. Довкруги міста патролювало 8 танків. Були розложені кулеметні застави. В напрямі, куди відступали боєвики, підіїджали ворожі танки та били з гарматок.

В ратуші мала відбутись передвиборча театральна вистава. Дзвінок. Куртина ліднялася. Перша дія починається та скоро дальший хід акції переноситься на вулицю. Поблизький скоро стрільний вогонь схвилював настроєну публіку. Всі панічно товпляться до виходів дверей, вікон. Захаректеризовані артисти в фантастичних театральних строях, в перуках, підмальовані, бігають по вулицях міста. Вогонь горіючої хати та фаєрверки ракет дають яскраве, декоративне світло цій дії.

Комічний та рівночасно трагічний був сам перебіг виборів. 10. II. 46 р. До "виборів" ніхто добровільно не пішов. В цілому терені виарештувано до 20 процентів населення. Напр. в одному тільки районі Камянка Струмилова, львівської області, перед "виборами" НКВД переслухало з тортурами коло 3000 людей, арештувало понад 1000, важко побило мирного населення 800 осіб, провело біля 7000 різних ревізій і розшуків.

Сам день "виборів" був вершком більшевицького хуліганства та деправації. "Вибори" були рівні та безпосередні, бо кожний громадянин, чи то селянин, чи робітник, чи директор школи, чи голова сільради, діставали всі рівно й безпосередньо від більшевицького пястука, чи прикладу кріса, коли отягалися йти до "виборів". Та і цей метод не дав наслідків. Загал поховався по криївках, люди сиділи глибоко в лісах і до голосування не пішли. Тоді слуги Сталіна брали урни під паху й ходили від хати до хати та самі вкладали відповідну кількість бюлетенів, без огляду на згоду виборців. Дуже часто вкидали до урн за велику кількість голосів, нераз 120 процентів а то й більше, але через це, що вибори були тайні й закриті, вирівнювалось цей надмір до визначеної наперед кількості: 99.8 процентів голосів.

В с. Тейсарів, р-н Жидачів, дрогобицької області, НКВД важко побило Сенишина Михайла, щоб змусити його голосувати. Йому теж стріляли понад вуха. Козакові Василеві вибили 4 зуби. В усьому селі залишилось на день 10. II. 46 р. не битими тільки 30 людей. На 600 голосуючих проголосувало добровільно 5 чоловік, 300 зовсім не голосували, решта голосувала під терором. При обрахунку голосів виявилась надважка 25 голосів понад 100 процент.

В с. Рівня, р-н Перегінсько, большевики намагались примусити голосувати стареньку бабусю Войтович Парашку. Коли вона категорично відмовлялась, випривали її звязану на кінець села та вирізали груди й залишили в снігу. Вона серед мук померла.

В с. Волошинова (старосамбірщина), НКВД зігнало силою жінок перед виборчий льокаль і наказувало іти голосувати. Та ніхто не пішов до середини. Сталінські бандити почали тоді стріляти жінкам понад голови, при чому кілька старушок зомліло, але це не змусило присутніх піти добровільно голосувати. Дальше енкаведисти брали поодиноко кожну жінку, вводили її до середини, внихали в руку вибор-

чий бюллетень і силою своїх рук спрямовували руку голосуючого до урні, наказуючи вкинути бюллетинь до середини. Так "добровільно" всі проголосували.

В р-ні Войнилів, станиславівської області, було виборців 10,772. Добровільно голосувало 176, під примусом 559, зовсім не голосувало 10,037. Однаке в пресі повідомлено, що в войнилівському р-ні голосувало 99 процент виборців.

Так насправді проходили большевицькі "вібори", на українських землях. Це був один великий глум над виборами. Звичайно, людина з західного світу, читаючи про це, може сумніватись, чи це можливо, щоби в цей спосіб відбувалось голосування, де всіх силою, мов отару овець женуть до урн, при чому мордують людей та палять села. Та дійсно цей, що цього не бачив, або не знає большевиків, не скоче в це повірити, але подані живі факти безпосередньо з правдивої дійсності хай переконають кожнього, яку загрозу несе большевизм не тільки поневоленім народам, але теж всьому світові, до заволодіння якого з усією енергією змагає сталінська кліка вельмож.

* * *

ДЕЩО ПРО ВОРОЖІ АКЦІЇ В ЖИДАЧІВЩИНІ

Поруч дій малого масштабу, осінню 1946 р. ворог примітив також метод "крупних" облав на селях, де давніше концентрувався наш рух, згідно з котрих походила більшість повстанців, перевело НКВД масові облави силами більших спецгруп. Усі спецгрупи підлягали МВД. Ось перебіг одної з таких облав:

11. X. 1946 р. — село Ганівці район Жидачів. О год. 6-ї вечором заїхало трьома машинами з Жидачева ок. 100 бійців, які обложили село заставами. Ця кількість вповні вистарчала, щоб застави поставити що 50-100 м. бо село Ганівці мале та рівнинне. Кожна з застав складалася з трьох бійців з кулеметом. Застави стояли під час триденного ходу облави. Вечір холодний, при заставах вогні. Гріються большевики, печуть бараболі, блини, кричать.

Ранком другого дня з Жидачева приїхало ще 200 бійців обласного спецвідділу МВД. Приїхали теж озброєні оперативники МВД, МГБ, адміністрації та партійці жидачівського р-ну. Около 8-ої год. скликали жителів села на мітинг.

Виступив начальник МВД Коршунов та оперативник обласного МВД в ранзі майора. Вони закликали, щоб господарі під час трусу виказали всі криївки, бо вони мають певні відомості, що в селі кватирує 20 бандерівських старшин. Загрожували вивозом на Сибір та ліквідацією майна кожному, в кого знайдуть криївку.

Около год. 9-ої почали сблаву в цей спосіб, що поділили село на три частини по 25 господарств. До кожного господарства призначили по 10 бійців зі старшиною, а в більше підозрілих — 20, а навіть 30 бійців — грабіжників. Кожну частину перевіряли цілий день: сіно та збіжжя зі стоділ та стріхів викидали, снопи розвязували, подвіря й городи пікували дротами довгими на 2 метри, в шаховому порядку пхали їх в землю що 1 метер; стріхи, дахи, фасціяти — розкидали: долівки здирали і копали опісля ями шукаючи криївки, перемірювали ділянку стін і розбириали печі. Спеціально обшукували господарів, що були застрашені. Опісля на сигнальний стріл прибігало більше

большевиків, які переводили трус більше до кладно.

Під час трусів всі краї речі звичайно господарям пропадали. Людей при тому тягнуло на протоколи до шкільного будинку (навчання тоді не було), бито їх незалежно від віку й полу, наказуючи призватись до вини. По трьох днях такої "гостинні" банди большевиків вибиралась до іншого села, залишивши одну велику руїну. В Ганівцях нічого не знайшли.

Такі самі облави переводили, а навіть і більшими групами (600-1000 бійців), в усіх інших селах р-ну. Ядро групи, що переводила облави творила обласна спецгрупа з 200 агентів МВД. Їм під помагали війська МВД сусідніх р-нів. В облавах брав участь депутат до Верховної Ради — Кравчук.

Під час такої облави на с. Волинів 23. X. 46 б. мав місце геройчний бій трьох повстанців районового проводу, що вкрив свою повстанську зброю.

В селі кватиравав ком. боївки "Мазепа" та два його стрільці: "Шпак" та "Підкова". Ранком довідалися вони, що село обложене заставами та приїхало на облаву 800 енкаведистів. Розведка донесла рівно ж, що на господарство, де вони мають криївку, прийшло 20 большевиків та розложили кулемети на подвірі.

Не надумуючись довго, Мазепа вискочив з криївки разом зі стрільцями та відразу вдарив

по большевиках кулеметним вогнем, від чого впали 6 ворогів та 4 було поранених. Всі три відступали в напрямі Дністра. За ними гонили біля 200 большевиків. За селом всі три попали під сильний вогнєнь застав. Шпак зістав вбитий, а вони обидва відступали дальше, зводячи бій. При переправі через Дністер Підкова вдруге ранено й він розірвав себе гранатою, вже на другому боці Дністра. Мазепа ранений, використовуючи час переправи ворога через ріку, відвязався від погоні та щасливо відступив в напрямі Піддністрян.

Большевики чванилися, що вбили Мазепу на Дністрі й він утопився. Вбитих повстанців привязали коням до хвостів і так їх притягли до села, де зганяли людей пізнавати. Батько Підкови був гордий, що мав сина героя та призначався большевикам у вічі, що це його син. Тіла вбитих забрали до Жидачева на прилюдний показ.

Та не довго тішились большевики, що Мазепа не живе. Мазепа, що був грозою для большевиків Жидачівщини, зганяв сон з повік гарнізонам МВД і МГБ, заходив часто і в саме місто Жидачів. Мазепа скоро видужав, та своїми діями дав знати, що живе, що українські борці революціонери не жахаються найбільших звірств і не жаліють свого життя для України.

* * *

НЕРІВНИЙ БІЙ

В селі Тейсарів район Жидачів ще сонце піднімалось з ранньої імлі, а біля хати одного господаря вже чути було большевицької крики та грубу лайку. Впали перші стріли. В хаті кватиравало двох повстанців: станичний села Тейсарів "Сосна" та стрілець сотні командира "Середнього" — "Богун", що саме перебував в родинному селі на лікуванні. Загально любили його в сотні за його одчайдушність та відвагу. Сотенний звав його своїм любимцем. Штуку воювання знов він добре, військовий вишкіл перейшов в німецькій армії в ранзі підстаршини.

Повстанці зразу зорієнтувались, що це всипа — провокація, бо большевики підходили до хати в бойовім порядку. Кулемети стояли на заставах. Богун холоднокровно заявив переляканим господарям, щоб чимскоріш виступали

з хати, бо буде бій на життя і смерть.

В одну мить пустив через вікно серію по большевиках, що підходили до хати. Больше-вики заметушились, але вже в кілька хвилин, в хату били три большевицькі кулемети перехресним вогнем. Затихло на кілька хвилин. В хату увійшло трьох большевиків зі збройєю на поготівлі. Між ними їх старший лейтенант. Думали першими брати трофеї від вбитих.

— Зараз будемо мати нову зброю та амуніцію — шепнув Богун та з горища вибив цілу серію з автомата по большевиках. Впали на місци всі три. Повстанці скочили з горища та забрали від них зброю: кулемет, ППС, гранати, та дві пістолі. Богун аж легше дихнув, іскорки задоволення блиснули в його очах.

— Тепер ще довго нас не візьмуть.

— Лейтенанта нам шльопнули — кричали ен-

екаведисти на подвірі та почали відступати. Богун зі Сосною цільними поодинокими стрілами били по них.

Тимчасом большевикам прийшла підмога. Прибули зааллярмовані гарнізони дооколичних сіл, з Жидачева приїхали автомашиною спецчастина НКВД, а з Миколаєва танкетка, яка сейчай спрямувала дула своїх гарматок на хату.

"Тепер вже цілий фронт, щось як під Бродами" — всміхнувся Богун. Ворожого війська було повно: позалягали в ровах за вуглами, однак підходить до хати ніхто не відважився. Котрий тільки большевик піднесеться з рова, сейчай чекає на нього цільний стріл з хати. В ній, на горищі, двох повстанців з крісами вдівлялися по кожнім стрілі, чи цільний був. На подвірі та біля дороги вже валялося 17 трупів червонолагонників.

Хату енкаведисти діравили дальше кулеметами. Танкетка била з гарматок запальними кулями. Вже 7 годин тревав бій: ще дві години до вечора. Та хата загорілась. Ніяк вгасити не можна. Полумя охопило хату зі всіх сторін. На повстанцях загорілась одежа, та вони дальше стріляли. В прицільній поставі слідили за ворогом. В горючій одежі скочили вкінці з горища та відразу вдарили довгими серіями по большевиках. Вони пробували пробитися з оточення. Відступаючи полем до кущів, відстрілювалися поодинокими стрілами, бо їм вже бракувало набоїв. Від ворожих кулеметів чути було тільки одностайний шум. Больщевикам здавалося, що українських повстанців кулі не чіпляються, що відбиваються від них, як від тугої броні. Вони з лютості все ревіли "урра, вперед..."

Та тут кінець оповідання молодшого брата

Сосни про героїчний чин двох повстанців. Стріли затихли. В полі за селом обидва повстанці впали, вже близько густих кущів. Їх тіла приволікли большевики снігом до села. Стежка забагрилась кровю. Тручали, копали тіла героїв, кололи по смерті багнетами, ломили руки, ноги. Страшні большевикам були повстанці й по смерті: в них на мертвих обличчях застиг тільки спокій та усміх погорди.

Так 21. I. 46 р. в нерівному бою зложили свої молоді голови два всяки УПА. І таких випадків можна навести багато, де стрілець бачучи своє безвихідне положення боровся до останнього набою і з криком "Слава Україні" — кінчав життя, щоб не попасті живим в руки енкаведистів. Перед ними клонить голову ввесь український народ, клонив би голову кожний чесний вояк, навіть ворог. Хоча большевики післали в Західну Україну гарнізони самих відданіших їм бійців, вишколених в спецвідділах НКВД та цілковито очищених від українського елементу, траплялись тут і там випадки прояву їх прихильного ставлення до українського визвольного руху.

Були випадки де енкаведисти не стріляли до повстанців, впавших наказували похоронити, повідомляли про арешти людей, про облави на лісі села і т. п.

Повстасі вмирали по лицарськи. Смертю гордили, але була вона для них великим святом, яке гідно святкували.

І кров героїв українського революційно-збройного руху не йде на марно. Вона зроджує все нових і нових лицарів, які йдуть тими самими слідами й не стануть в початих змаганнях, поки не здійснять великого бажання цілого народу — жити вільним, самостійним життям.

С. Г.

Подобається Вам наш журнал,
ТО ПРИЄДНАЙТЕ НАМ
НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

ЧИТАЙТЕ, ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
"ВІСНИК"!

„Бостон Гералд” — про боротьбу УПА

Від Редакції “Вісника”:

Посилення пропагандивної праці на зовнішньому відтинку Організацією Оборони Чотирьох Свобід України в звязку з побутом в Америці п. Д. Ребет — представниці Української Головної Визвольної Ради, позначилось в останньому часі влаштуванням ряду пресових конференцій з представниками чільних американських газет.

У висліді, ряд американських часописів, в цьому два найповажніші щоденники — “Нью Йорк Таймс” та “Бостон Гералд” — вмістили обширні звідомлення про визвольну боротьбу укр. народу, насвітлюючи її об'єктивно та вповні прихильно для України.

Це вперше на американських землях американська преса подала вірні звідомлення про революційну боротьбу на Україні, що має велике значення для формування думки американського народу про справжній стан на Україні.

З другого боку, це черговий доказ, що одинока можливість пропаганди укр. справи в Америці, це видвиження фактів існування перманентної революційної боротьби на Україні, яка бореться за ці самі ідеали, за які колись боровся американський народ.

Америка зовсім не зацікавлена в політиканстві укр. партій в Європі, і якщо можна бути зацікавити американські урядові круги справою визволення України, то лише і виключно через підкреслення існування на Україні революційного підпілля та збройної укр. сили, якою є УПА, бо ці чинники, це будучі союзники Америки в остаточній розгрі з комуністичною Москвою.

На жаль, зі шкодою для української справи, приходиться ствердити, що деякі провідні та відповідальні за ведення української політики в Америці — укр. установи, кермуючись вузьким партійництвом, роблять все можливе, щоби Вашингтон

шингтон про революційну боротьбу укр. народу знати якнайменше.

Наверх вони називають себе оборонцями української справи, а по суті, вони є гробокопателями цієї справи, бо коли вони самі цю боротьбу замовчують та обезцінюють, то що тоді може думати про все це Вашингтон?

У відповідному часі, коли зайде цього потреба, ми представимо укр. громадянству в Америці факти, які говоритимуть самі за себе!

Ми все ще надіємося, що проводи цих установ зрозуміють вкінці, що визволення України, це не справа однієї чи другої укр. політичної партії, а справа судьби цілого українського народу.

Останні пресові звідомлення американської преси про визвольну боротьбу укр. народу та передруковане понижче в укр. перекладі інтервю, поміщене в чільному щоденнику “Бостон Гералд” з дня 23 січня 1949 р., є доброю лекцією для деяких укр. “лідерів” в Америці, як треба тут ставити пропаганду української справи.

Можливо ці люди навчаться чогось від чужинців, коли досі не навчились від своїх!

* * *

BOSTON HEARS WOMAN PLEAD FOR UKRAINE'S PATRIOT ARMY

Зростаюча підпільна армія, ігноруючи переважаючі ворожі сили, вдається проти комунізму в богатих державах поза “залізною занавісою” — заявила представниця укр. підпільного руху — пані Дарія Ребет, в часі її побуту в Бостоні.

Її відвідини до укр. православної громади в Бостоні, заініціювали Організація Оборони Чотирьох Свобід України, голова якої, п. Ігнат М. Білинський — студент Бостонського Університету, брав активну участь в підпільній боротьбі проти нацистів та більшевиків на Україні до 1944 року.

Це було казкове оповідання про армію, яка сьогодні проникає багато кордонів під проводом легендарного борця ген. Тараса Чупринки,

який своїми геройчними чинами від 1942 р. притемнiv усіх найбільш відомих підпільних провідників з часів останньої війни.

Сьогодні з причин існування "залізної занавіси" його діяльність є в більшості невідома та не розпропагована.

Тепер, з королівською нагородою за його голову, він висилає своїх представників у Західний світ повідомити демократичні держави про існування "Троянського коня" в глибині Сovітського Союзу та заразом апелювати до них за поміччю.

В своїму переконуючому звідомленні, пані Д. Ребет заявила, що починаючи з 1942 р. генер. Тарас Чупринка розбудував УПА в добре зорганізовану збройну силу, яка розпоряджає навіть своїми шпиталями, захованими в лісах і горах України.

Крім цього генер. Чупринка вислав поза Україну спеціально вищколені військові відділи, які навязали контакт з протикомуністичними групами Білорусі, Балтійських Держав, Польщі, Словаччини, Чехії, Румунії, Болгарії та Югославії і в цей спосіб створили велику підпільно-революційну сітку.

Війна між Америкою і Сovітським Союзом є неунекним і генерал Т. Чупринка організує сильну підпільну армію, щоби в рішаючий мо-

мент допомогти західним державам та відзискати самостійність для України.

Російський імперіалізм сьогодні є відбиткою царського імперіалізму і він досі загрожує миру у світі, доки східна Європа, включно з Україною і Білоруссю, не буде поділена знову на вільні, самостійні держави.

Лише відірвання від Росії України, багатої на мінеральні та господарчі джерела, може забезпечити мир у світі, бо це позбавить Росію сили та можливості вести війну.

За словами пані Ребет, УПА веде збройну боротьбу та ширить антикомуністичну пропаганду, однак для переведення успішної революції її потрібна допомога.

Якщо Америка не поспішить у відповідний час з допомогою УПАрмії, тоді Росія опанує цілу Азію та буде в змозі посилити свій натиск на Європу.

Зі зрозумілих причин конспірації та безпеки, пані Ребет не могла розказати, як генер. Чупринка зумів оминути на протязі останніх шести років арештування та смерті заявляючи лише, що це історія усіх підпільних рухів і в належному часі вона буде вияснена.

Українська Повстанська Армія є знаменито зорганізована та підпільними шляхами має регулярну доставу зброї і медикаментів із "зовнішнього" світу.

Зіставлення фактів

В "Свободі" з 16 лютого ц. р. поміщена цікава стаття підписана — РО-И, під заголовком — "Незвичайно важлива зброя". Автор висловлює свої заваги на появу книжки проф. Роберта Паклена—"Національна і соціальна політика Советів". Книжка демаскує Советів, як теж усіх москвинів, що без огляду на їх політичну закраску твердять начеб в Советах терпіли усі люди, включаючи москвинів, в однаковій мірі. В статті дослівно сказано:

"У цій книжці автор поставив собі за завдання зірвати машкару з московського імперіалізму, який живиться соками усіх поневолених ним народів, але який старанно вдягається "згідно з модою" і носить декоративний черво-

ний плащ героя соціалістичної революції. Автор, старанно, спираючись на автентичні совєтські джерела, крок за кроком виказує, що "ідеяна зброя Москви є лише бутафорським реквізитом підозрілого театру". Він, наводячи масу фактів та покликуючись на офіційні совєтські документи та джерела, послідовно доказує, що під пишною декоративністю СССР ховається найжахливіший внутрішній зміст найдеспотичнішої держави сучасності, найбільш гнобительної і назадницької. Він пише, що "як випливає з усього оригінального урядового совєтського матеріялу, не може бути й мови про те, немовби однаково терпіли від большевизму усі народи СССР, а в тому числі

і московський. Він достаточно скількістю фактів стверджує протилежне, що "саме в інтересі московської нації представники її гнобили, експлоатували і нищили поневолені народи" що входили до складу царської Росії, а тепер входять до складу ССР. (Ст. 93.)"

Правильно написана ця стаття і правильне, як теж дуже корисне становище зайняв в своїй книжці проф. Роберт Паклен. Опінія в світі чим раз більше кріпшалаб проти Советів, якщоб ці правдиві, удокументовані погляди доходили до відомості широких мас культурних народів.

Але книжка Паклена натраплятиме на труднощі таки нашої власної "політики", таки наших власних людей, які ніби мають марку патріотів, які ніби боряться проти московського большевизму, які ніби ведуть пропаганду в користь визволення України і навіть за гречі української суспільноти в тій цілі друкують по англійськи книжки. Візьмім під увагу книжку, видану за гречі У.Н. Союзу в Джерзі Ситі, написану Дж. Г. Чеймберліном, під заголовком "Ди Юкрейн, ди субмерджднейшн". Як знаємо цією книжкою гордяться ті, що її видавали і постійно оголошують її в "Свободі". А саме в цій книжці є найвиразніші уступи, які пишуть щось цілковито протилежне до поглядів Паклена. Якраз там пишеться, що коли й терплять під большевицьким режимом українці, то в та-кій самий спосіб терплять москвина й інші поневолені народи. Але наведім дослівно той уступ зі згаданої книжки (на 76-77 ст.):

"Не можна цього сказати, щоб советське, чи польське панування було вдоволяюче з націоналістичної точки погляду. В справі культурної автономії, очевидно, советський рекорд був кращий від царського, чи польського. Українців заохочувано вживати їхню власну мову в судах, школах, газетах, публичних підприємствах. Росіян, що були післані в Україну як со-

вєтські урядчики, змушувано вивчати українську мову. Але політична свобода була віднята українцям, так як іншим народам Советського Союзу, включаючи росіян, під випрямованим диктаторством комуністичної партії.... Очевидно, воно можна оспорювати, що українці в Советські Союзі не є визначені для спеціальної дискримінації через їх мову і національність. Та воно може бути пропорціонально стільки само росіян, чи грузинів, чи фінців, чи узбеків, яких розстріляно, чи заслано до концентраційних таборів без якого небудь відкритого суду. Коли українці є обмежені в цьому, що вони можуть писати, чи публично говорити, то такі самі відносини панують серед усіх інших народів Советського Союзу, від Мінська до Владивостока і від Архангельська, до Ерівану".

Отже так пишеться в книжці, виданій за українські гречі і рекламирований представниками тих, що заступають ніби такий гострий, проти-комуністичний курс й так ніби побиваються за визволення України. Ворогам визвольних змагань України найлекше було побити аргументи в книжці Паклена, через наведення уступу із книжки, виданої за українські гречі! Знаючи диявольську зручність ворогів визвольних змагань України, не маємо найменшого сумніву що вони так й зроблять. Вони звичайно побивають прихильників нам авторів нашими власними аргументами, ставлячи їх в прикре положення.

У згаданій книжці, виданій за українські гречі, є ще інший уступ, який називає абсурдом плян українських націоналістів відрватись від Советів, та зо свого боку поручає залишатись в Советськім Союзі...

Це факти, які ми вже раз порушували на сторінках нашого видавництва. Але — що нині кого обходять факти? Під фронтами нині пропадає правда, без якої не двигнутись нікому з його важкого положення.

Н. Ч.

◆
СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ

НА

ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСНИКА”!

◆
СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ

НА

МЕДИКАМЕНТИ ДЛЯ УПА

АБН в аглійській зоні Німеччини

В українському таборі Райнен-Вестфален 23 січня 1949 р. відбувся І. Конгрес Філії АБН аглійської зони Німеччини. Участь в Конгресі взяли делегати десяти народів: азербайджанці, білорусини, естонці, ідело-уральці, лотиші, літовці, серби, словаки, туркестанці і українці.

Конгрес розпочався богослуженням. Опісля делегати, разом з мешканцями табору, удалися до символічної могили, де зложили шану всім героям, що впали в боротьбі за волю їхніх народів.

Сам Конгрес розпочався пополудні. Учасники Конгресу зібралися у великий театральний залі, що була прибрана національними пропорами усіх народів, обєднаних в АБН. До Президії ввійшли представники усіх десяти, присутніх на Конгресі, делегацій. Після відкриття присутні повстанням з місця і однохвилинною мовчанкою вшанували пам'ять борців, що впали на полі хвали. З черги вислухано низку доповідей і рефератів. Першу доповідь виголосив представник туркестанців, член Центрального Комітету АБН, на тему: "Історія АБН". Далі присутній старшина УПА зясував стосунок між: "АБН і УПА". Третью з черги була доповідь члена Центрального Комітету АБН, словацької, на тему: "Ідеї, програма та завдання АБН".

Опісля слідували реферати всіх делегатів, репрезентованих на Конгресі народів. Присутні з зацікавленням вислухали ці реферати та гараже оплескували промовців. На закінчення офіційної частини присутні делегати схвалили низку відповідних резолюцій.

Мистецькою програмою українських артистів та спільною вечерею закінчився цей Конгрес.

На другий день комісія праці Філії АБН під керівництвом словацького делегата, члена Центрального Комітету АБН, відбула конференцію, на якій схвалено програму та план праці на найближчий час.

В наступні дні словацький делегат, член Центрального Комітету АБН та представник УПА, відвідали українські табори в Ганновері, Гайденаві і Фалькенбергу. На зорганізованих там інформаційних вечорах АБН вони виголосили низку доповідей про АБН, про взаємини УПА й визвольно-революційних формacій інших на-

родів до АБН, про боротьбу Словаччини за волю тощо.

Після докладів відбувалися дискусії, в яких присутні брали жваву участь та виявляли своє велике зацікавлення порушеними темами, маючи фестивальну свою згідність з діями та працею АБН.

Пресове Бюро АБН.



Повідомлення

Центральний Комітет

Спілки Української Молоді

Мюнхен, 25 лютого, 1949

Цим подається до відома Краєвих Комітетів, Осередків та всіх Членів Спілки Української Молоді, що згідно зі Статутом СУМ-у розділ VIII § 28, Центральний Комітет Спілки Української Молоді скликає на день 30 квітня і 1-го травня 1949, в таборі Пюртен II. Крайбург, Крайс: Мюльдорф, Німеччина,

III-й Головний Зізд Спілки Української Молоді

Початок III-го Головного Зізу СУМ-у
дня 30 квітня, 1949 р. год. 14-та

Коли на Головний Зізд СУМ-у не прибуде кількість делегатів яка вимагається Статутом, Головний Зізд СУМ-у відбудеться годину пізніше, при будь-якій кількості делегатів. (Статут СУМ-у розділ VIII § 35).

ЗА ЦК-СУМ-у:

Інж. М. Сердюк

Голова

Іван Микита

Кер. Орг. Відділу

Д. Багрій, Секретар



"ВІСНИК"—ОРГАН ООЧСУ

видав Редакційна Колегія

Адміністратор—Осип Труш

Адреса:

O. D. F. F. U.

**P. O. Box 304, Cooper Station
New York 3, N. Y.**

ЖЕРТВИ

Збірки з "Коляди" на допомогу для УПА

З технічних причин ми не є в змозі проголосити імена усіх жертвовавців, які зложили жертви на "Коляду" для УПА, бо це зайняло багато сторінок "Вісника".

Тому проголошуємо лише відомі нам прізвища осіб, які переводили збірки.

Просимо вибачення у всіх жертвовавців та заразом складаємо цією дорогою найщирішу подяку за зложені жертви.

* * *

Відділ ООЧСУ в Нью Йорку — 327 дол. з "Коляди" на УПА.

Збірку переводили: Микола Скаськів, Степан Д. Олійник, Володимир Балабан, Микола Ривак, Василь Наум, Григорій Вовчук, М. Марків, Мирослав Кубарич і Дмитро Кецман.

Відділ ООЧСУ в Клівленді — 283 дол. з "Коляди" на УПА.

Шікаго, Ілл. — 164 дол. з "Коляди" на УПА.

Тов. "Вільна Україна", Озон Парк, Н. Й. — Відділ УНС ч. 200 — 100 дол. з "Коляди" на УПА.

Відділ ООЧСУ, Ньюарк, Н. Дж. — 220 дол. з "Коляди" на УПА.

Збірку переводили: Тома Рудий, В. Крук, С. Чорномаз, Ю. Ганик, Андріюк і Жидовський.

Глендон, Альб., Канада — 122.50 дол., з "Коляди" на УПА.

Збірку переводили: Д. Мицак, П. Березовський, П. Бойчук, Е. Бойчук і М. Отуст. Збірку переслав п. Д. Мицак. "Коляду" на УПА проголосив в церкві Всч. о. О. Гаврилюк, за що складаємо їйому окрему подяку.

Відділ ООЧСУ в Гартфорд, Конн. — 46 дол., з "Коляди" на УПА. Збірку переводили члени Відділу.

Ст. Луїс, Мо. — 75 дол. з "Коляди" на УПА. Гроші переслали п. І. Єзуско.

Ошава, Онт., Канада — 195 дол. з "Коляди" на УПА. "Коляду" зайніцював та перевів Відділ Спілки Української Молоді в Ошаві. Гроші переслав п. П. Хрунців. В звязку з переведеною "Колядою", пишуть нам з Ошави:

"... Українська суспільність жертвувала на допомогу для УПА дуже радо.

Громадянство відчуває потребу допомоги цій боротьбі, яку проводить УПА з переважаючим ворогом вже сьомий рік.

При цьому треба однак відмітити, що деякі особи, головно з Українського Національного Об'єднання (УНО), відмовилися скласти жертві на допомогу воякам УПА.

Спілка Української Молоді (СУМ) складає у-

сім жертвовавцям щире українське спасибіг!"

Укр. Парохія св. Юрія в Джемейка, Н. Й. — 49 дол. з "Коляди" на УПА.

Укр. Правосл. Парохія св. Володимира в Ембрідж, Па. — 25 дол. з "Коляди" на УПА.

Бінгемтон, Н. Й. — 15 дол. з "Коляди" на УПА. Гроші переслав п. Дмитро Кецман.

* * *

Стефан Маїк, Маямі, Флорида — переслав із переведеної збірки на УПА 94 дол.

Відділ ООЧСУ, Гартфорд, Конн. — 72,25 дол. на допомогу для УПА із проведеної збірки 2 січня, 1949 на Діточ. Пописі в Колчестер, Конн.

Всч. о. М. Данилович, Майнерсвілл, Па. — переслав 22,35 дол. із збірки на допомогу УПА.

Василь Заганяч, Норт Тонаванда, Н. Й. — переслав 22 дол. на допомогу для УПА.

Жертві зложили: Іван Попадюк 10 дол. Гло 5 дол.: Ва. Заганяч, Ів. Кріль. П. Садовий 2 дол.

На допомогу для УПА зложили, по 5 дол.: М. Лялька, Бруклин; Пані А. Сидорик, Шікаго; В. Шулляк, Ст. Луїс, Мо. 4 дол.: В. Баган, Торонто, Канада. По 3 дол.: Пані Марія Гресько, Ст. Луїс, Мо.; В. Гресько, Ст. Луїс. По 2 дол.: І. Ненич, Філадельфія, Па., М. Чорній.

* * *

На Пресовий Фонд "Вісника" зложили жертві: М. Мялька, Бруклин, 5 дол.; пані М. Гресько Ст. Луїс, 4 дол.; по 2 дол.: Теодор Ковальський, Мілвілл, Н. Дж., Степан Чопик, Мілвілл, і пані М. Заячківська, Гартфорд, 1 дол.

Всім жертвовавцям складаємо щиру подяку.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ "ВІСНИКА" В ЗДА. І КАНАДІ

Передплата на рік \$3.00

Передплата на півроку 1.50

Ціна окремого примірника25

Передплата для Канади на рік 3.50

Всі передплати, зокрема з Канади, треба надсилати грошевим переказом (монет ордер), або в звичайних листах, на адресу адміністрації журналу.

Банкові чеки та грошеві перекази треба виповнювати на адресу:

"V I S N Y K"

P. O. Box 304, Cooper Sta., New York 3, N. Y.

Про всякі зміни адреси прохаемо негайно повідомляти адміністрацію, рівночасно подаючи і свою дотеперішню стару адресу.

Адміністрація.